

ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ

ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਲਿਗ੍ਰਾਮ ਆਦਿ., -ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਜਵਾਬਦੇਹ।

1949 ਦਾ ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ ਨੰਬਰ 8

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI), ਸੈਕਸ਼ਨ 66 (1)-ਕੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਖੁਦ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਵਧੇਰੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1940 ਦਾ XV), ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 10-ਏ-ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ ਦੇਣ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਮਾਮਲਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 66 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸਿਰਫ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੱਭੇ ਗਏ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਬੰਬੇ ਦੁਆਰਾ 1922 ਦੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ।

28 ਜੁਲਾਈ 1943 ਤੋਂ 25 ਜੁਲਾਈ 1944 ਤੱਕ ਚਾਰਜਯੋਗ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਪੀਰੀਅਡ ਲਈ 1940 ਦੇ ਐਕਸੈਸ ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਲਿਗ੍ਰਾਮ ਰਾਜਕੁਮਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਐਸ.ਡੀ. ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਲ. ਮੇਹਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ. ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

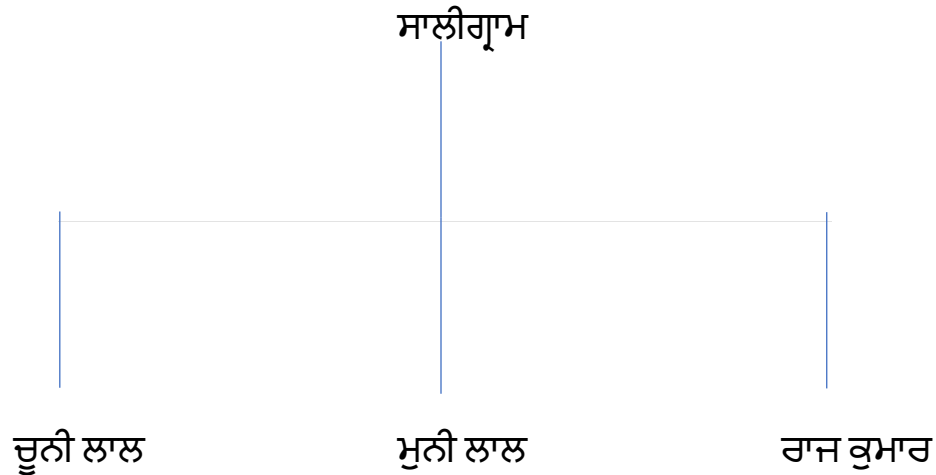
ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ 21 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

"1. ਕੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ?"

2. ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਏ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?"

ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਬਿਆਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ:-

ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ-

- (1) ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਲਕ ਐਂਡ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਿੱਥੇ ਰੇਸ਼ਮ ਅਤੇ ਉੱਨੀ ਕੱਪੜਾ ਬਣਦਾ ਸੀ;
- (2) ਇੱਕ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਲੰਡਰਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਖ ਫੈਕਟਰੀ ਸੀ;
- (3) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਵਿਕਰੀ ਡਿਪੂ।

ਲੇਖਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

<i>ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ</i>		<i>ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ</i>
1940-41	..	ਰੁ. 6,419
1941-42	..	ਰੁ. 33,392

1942-43	..	ਰੁ. 44,935
1943-44	..	ਰੁ. 70,336

6 ਅਪ੍ਰੈਲ 1940 ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1940 ਦਾ XV, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1940 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਟੈਕਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1941 ਦੇ ਐਕਟ XXIV ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 1941 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਾਰਾ 10A ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5 ਸਤੰਬਰ 1941 ਨੂੰ ਚੂਨੀ ਲਾਲ, ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਸਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗ ਦੀ ਇੱਕ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਲਕ ਐਂਡ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਟਾਕ ਇਨ ਹੈਂਡ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਸਮੇਤ 65,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਨੇ ਲੈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਲਿਆ" ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1943-44 ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿਟਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇੱਕ ਸਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੁਆਰਾ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 10 ਅਕਤੂਬਰ 1944 ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸ੍ਰੀ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ:-

1. ਡੀਡ ਨੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਮਾਂ ਹੋਵੇ;
2. ਤਿੰਨੋਂ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕੋ ਮਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
3. ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅੰਸ਼ਿਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ। ਇਹ 26 ਜੁਲਾਈ 1941 ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ 1942 ਤੱਕ ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੀ ਆਦੇਸ਼ 1 ਅਗਸਤ 1942 ਤੋਂ 27 ਜੁਲਾਈ 1943 ਤੱਕ ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਲਿਗ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਸਥਿਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 10-ਏ ਪੀ ਟੀ ਏ ਏ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅੰਸ਼ਿਕ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਲੀਗ੍ਰਾਮ-ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੇਸ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 1945-46 ਲਈ 28 ਜੁਲਾਈ 1943 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 26 ਜੁਲਾਈ 1944 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 10-ਏ ਪੀ ਟੀ ਏ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮ 24 ਸਤੰਬਰ 1948 ਨੂੰ 1945-46 ਦਾ ਨੰਬਰ 19 (ਪੀਬੀ) ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ 21 ਜੁਲਾਈ 1949 ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਭਰਾ ਸੋਨੀ, ਜੇ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਹੁਣ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:-

"ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵਿਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਦੱਸਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ (ਸੁਓ ਮੋਟੋ) ਬੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਥਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ *ਸ੍ਰੀ ਸੇਭਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ, (1)* ਅਤੇ *ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਦਰਭੰਗਾ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾਧੀਰਾਜ, (2)* ਪੰਨਾ 335 'ਤੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

“ਧਾਰਾ 66(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੁਆਰਾ 'ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ' ਅਤੇ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੇ। ਇੱਥੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-“

* * * * *

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਰਵਾਨਗੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ **”

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1945-46 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦਲੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਜੇ ਸੀ, ਉਹ ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਾਜ਼ਾ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਚੋੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਿੰਦੇ, ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਸਬਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੇ ਸ਼ਾਇਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ:-

"ਕੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ?"

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਿਹਤਰ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ: -

1. ਸਾਲੀਗ੍ਰਾਮ, ਪਿਤਾ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ-ਚੁੰਨੀ ਲਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਹੱਥੀਂ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਸੀ।

2. ਇਸ ਫਰਮ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 1938 ਵਿੱਚ ਚੁੰਨੀ ਲਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੰਡੀਅਨ ਸਿਲਕ ਅਤੇ ਵੂਲਨ ਮਿੱਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(3) ਚੁੰਨੀ ਲਾਲ ਦਾ ਵਿਆਹ 1933 ਜਾਂ 1934 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 1939 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਮੀਰ ਔਰਤ ਸੀ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਈ ਅਤੇ ਧੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਕਿਉਂਕਿ ਧੀ ਉਸ ਦੀ ਇਕਲੋਤੀ ਬੱਚੀ ਸੀ।

(4) ਮੁਨੀ ਲਾਲ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(5) ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(6) ਪੂਰੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ 65000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਚੂਨੀ ਲਾਲ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(8) ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ)।

ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਬਾਹਰੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਯੋਗ, ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਸਨੇ *ਗੰਗਾ ਸਹਾਏ ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਐਕਸ਼ੈਸ ਪ੍ਰੋਫਿਟਸ ਟੈਕਸ ਯੂ.ਪੀ.*, (1) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਬੋਝ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕਾਰਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲ ਸਕੇ ਕਿ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼

ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। *ਡਿਕਸਨ ਐਂਡ ਗੇਂਟ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਇਨਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1) ਵਿੱਚ ਐਟਕਿੰਸਨ, ਜੇ.,* ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ *ਫੈਟੋਰਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਇਨਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼, (2)* ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਕੇਸ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਐਂਬੂਲੇਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ-ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 628 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੱਥ ਲੱਭੇ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਿਮਾਇਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਹਨ: -

(i) ਅਪ੍ਰੈਲ 1940 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦਾ ਪਾਸ ਹੋਣਾ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1940-41 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕੇਵਲ 6,419 ਰੁਪਏ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 1941-42 ਵਿੱਚ ਇਹ 33,392 ਰੁਪਏ ਸੀ ਜੋ ਅਗਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਧ ਕੇ 44,935 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਲ 1943-44 ਵਿੱਚ 70,336 ਰੁਪਏ ਇੰਨੀ ਹੀ ਸੀ। 10 ਅਕਤੂਬਰ 1944 ਦੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਜੋ ਕਿ 26 ਜੁਲਾਈ 1941 ਤੋਂ 31 ਜੁਲਾਈ 1942 ਤੱਕ

ਚਾਰਜਯੋਗ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦ ਸੀ, ਕੁੱਲ ਵਪਾਰਕ ਲਾਭ 70,336 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਨਾਫਾ 44,935 ਰੁਪਏ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 36,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੁਲਾਈ 1940 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 1941 ਤੱਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 36,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ 5 ਸਤੰਬਰ 1941 ਨੂੰ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਲਿਖਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(ii) ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ 36,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ।

(iii) ਵੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਝਗੜੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(iv) ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮੁਨਾਫੇ, ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਭੇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਨ।

ਮਾਣਯੋਗ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। *ਸੇਰਨ ਪਾਠਕ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ. (1)*, ਜਿੱਥੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਪੂੰਜੀ ਨਾਲ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਚਾਰ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਏ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਮਲਿਕ ਨੇ ਪੰਨਾ 209 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਈਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਕਿ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਬਚਣਾ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ III ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ।"

ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਯੈਕਲ ਮਲ ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂਪੀ, (2) ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਰਤਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਜਵਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੌਕਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਮੁਨਾਫਾ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। *ਇਸੇ ਖੰਡ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਦੇਵੀ ਜੂਟ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (1)* ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮਦਰਾਸ ਕੇਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਮਦਰਾਸ, ਬਨਾਮ ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਪਾਇਨੀਅਰ ਮਿੱਲਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, (2) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ ਸੀ, ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਨਿਯੰਤਰਣ-ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਆਮਦਨ ਘੱਟ ਗਈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਸੇਧ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ। ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ, ਜੇ ਪੰਨਾ 1015 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

"ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੇਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੈ।"

ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਜੇ., ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਪਰ ਇਕਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1940-41 ਅਤੇ 1941-42 ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੰਪਨੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹਨ ਜੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਕਾਰਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ

ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਪਲਾਂਟ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਕੋਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵੰਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਲਾਭ ਟੈਕਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ 300 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼ੇਨੀ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੁਮਾਰੀ ਰਾਜ
ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰ